

**KESKI-POHJANMAAN LIITTO - MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND
ASIALISTA**

Maakuntahallitus 1/2016

Kokousaika: 14.1.2016 klo 16.00 – 17.45
Kokouspaikka: Keski-Pohjanmaan liitto, Kokkola

Käsiteltävät asiat:

1 §	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI.....	4
2 §	LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN LINJAUKSISTA ITSEHALLINTOALUEJAON PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN ASKELMERKEIKSI.....	5
3 §	ALUEELLISET INNOVAATIOT JA KOKEILUT/ ENNAKOIDUN RAKENNEMUUTOKSEN SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA KASVUVYÖHYKEHAKU.....	9
4 §	KEVÄÄN KOKOUSAIKATAULUT JA AJANKOHTAISET ASIAT.....	11
	OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS.....	12

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016

KOKOUSAIKA
KOKOUSPAIKKA

14.1.2016 klo 16.00-17.45
Keski-Pohjanmaan liitto, Kokkola

SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET

Ojala Kauko	puheenjohtaja
Kant Esa	varapuheenjohtaja
Haapalehto Raimo	
Harju Ulla-Riitta	
Kentala Anneli	
Kouvo Kajsa	
Loukiainen Marita	
Pihlajamaa Arto	
Typpö Sakari	klo 16.25 -

MUUT SAAPUVILLA OLLEET

Jukkola Janne	valt. pj
Mustasaari Erkki	valt. I varapj.
Puolimatka Pekka	valt. II varapj.
Ylikarjula Jukka	maakuntajohtaja
Lyyski Kaj	kehittämisjohtaja
Sormunen Anne	yhteyspäällikkö
Mikkonen-Karikko Marja-Leena	sihteeri

POISSA

Tastula Seppo	valt. III varapj.
Tuikka Elina	

ASIAT

§ 1 - 4

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS

Kauko Ojala
puheenjohtaja

Marja-Leena Mikkonen-Karikko
pöytäkirjanpitäjä

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme

Kokkola

Esa Kant
pöytäkirjantarkastaja

Raimo Haapalehto
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Keski-Pohjanmaan liiton ilmoitustaululla ajalla

Kokkolassa

Marja-Leena Mikkonen-Karikko
hallintopäällikkö

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016/§ 1

1 § **KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ
PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VAALI**

Maakuntahallitus 14.1.2015 § 1

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus toteaa, että kokous on laillinen ja päätösvaltainen, valitsee kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi Esa Kantin ja Raimo Haapalehdon.

Päätös:

Hallitus totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi ja valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Esa Kantin ja Raimo Haapalehdon.

- - -

Maakuntahallitus 12/2015

17.12.2015/§ 114

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016/§ 2

**2 § LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN LINJAUKSISTA
ITSEHALLINTOALUEJAON PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN
ASKELMERKEIKSI****Maakuntahallitus 17.12.2015 § 114**

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10. ja 7.11.2015 tekemillään päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta. Valtioneuvosto on lähettänyt 19.11. päivätyn lausuntopyynnön (STM068:00/2015), johon pyydetään vastausta 9.2.2016 mennessä. Lausuntopyynnön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta: <http://alueuudistus.fi/lausuntopyynnot>

Edellä todetun valtioneuvoston lausuntopyynnön jälkeen Valtiovarainministeriö on kutsunut ministeri Lauri Tarastin aluehallinnon selvityshenkilöksi, jonka työn olennaisena asiana on määritellä tulevien itsehallintoalueiden tehtävät ja rakenteet. Lisäksi parhailaan on vireillä aluehallinnon uudistuksen parlamentaarisen seurantaryhmän asettaminen. Keskeisiä asiakirjoja ovat:

1. Valtiovarainministeriön kirje 27.11.2015 (VM118:00/2015). Pyyntö taustaselvitysten laatimisesta ja yhdyshenkilön nimeämisestä valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus ja yhteensovitus – selvityshenkilöhankkeen tukemiseksi.
2. Valtiovarainministeriön päätös 30.11.2015 (VM118:00/2015). Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus ja yhteensovitus –selvityshenkilön asettaminen.
3. STM:n ja VM:n kirje 7.12.2015. Sosiaali- ja terveydenhuollon muutos tehdään alueilla – oma-aloitteinen ja aktiivinen kehittäminen kannattaa.
4. Valtiovarainministeriön päätös x.12.2015 (VM132:00/2015). Aluehallinnon parlamentaarisen seurantaryhmän asettaminen.

Aluehallinnon uudistamisen valmistelutilanne maakuntaliittojen näkökulmasta:

Vuoden 2015 aikana eri maakunnissa on painotettu sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksiin. Keski-Pohjanmaan osalta sote-uudistus etenee hyvin.

Itsehallintoalueita koskeva lausuntovalmistelu (valtioneuvoston 9.2.2016 päättyvä kysely) sekä uusien itsehallintoalueiden tehtävämäärittely (Tarastin selvitykset) vaikuttavat maakuntaliittojen työssä lähikuukausina. Sote-toiminnan lisäksi uusille maakunnallisille itsehallintoalueille siirretään maakuntaliittojen ja pelastuslaitosten

Maakuntahallitus 12/2015

17.12.2015/§ 114

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016/§ 2

tehtävät kokonaisuudessaan, laajasti Ely-keskusten tehtäviä ja mahdollisesti ympäristöterveydenhuollon tehtävät.

Valtioneuvoston kyselyn (eräpäivä 9.2.2016) kysymykset:

1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?
2. Kyllä / Ei / Ei kantaa
3. Voitte perustella edellistä vastaustanne.
4. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)
5. Voitte perustella edellistä vastaustanne.
6. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?
7. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia.

Väestömäärä ja sen ennustettu kehitys

Huoltosuhde ja sen ennustettu kehitys

Taloudelliset edellytykset

Mahdollisuudet varmistaa yhdenvertainen sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet varmistaa kattava sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus

Mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa toimiva palveluverkko

Mahdollisuudet toteuttaa kustannustehokas tuotantorakenne

Kielelliset erityispiirteet

Maakuntien välinen luontainen yhteistyö ja työssäkäynti- tai asiointisuunnat

Jokin muu, mikä?

1. Kaikki itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä. Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Maakuntahallitus 12/2015

17.12.2015/§ 114

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016/§ 2

2. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?
3. Kyllä / Ei / Ei kantaa
4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.
5. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?
6. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntien yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?
7. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Keski-Pohjanmaan tulevan itsehallintoalueen valmistelun osalta ei vielä ole päätöksiä valmisteluvastuista, mutta maakuntahallituksen päätöksellä on asetettu aluehallinnon uudistuksen seurantaryhmä. Sovittuna on neuvotteluja maakuntaliiton jäsenkuntien kanssa joulutammikuulle. Valtioneuvosto tulee selvityshenkilö Lauri Tarastin työn päätyttyä, arviolta helmi-huhtikuussa 2016, päättämään tarkemmin itsehallintoalueiden perustamiseen liittyvistä ratkaisuksista niin kansallisen ohjauksen kuin kunkin itsehallintoalueen perustamisen väliaikaisesta organisaatiosta. Alustavan tiedon mukaan aluehallintouudistuksen ja Tarastin toimeksiannon kuulemistilaisuus on 13.1.2016 Helsingissä.

Maakuntajohtaja esittelee asiaa kokouksessa:

- jaetaan hallituksen jäsenille lausuntopyyntöihin ja kansalliseen valmisteluun liittyvä kirjallinen aineisto,
- käydään kokouksessa alustava lähetekeskustelu valmistelussa olevasta kyselystä,
- jatketaan asian käsittelyä ja lausunnon antamista kahdessa seuraavassa maakuntahallituksen kokouksessa (14.1. ja 9.2.2016).

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee esittelyt ja jaetut aineistot tiedoksi sekä käy lähetekeskustelun 9.2.2016 mennessä valtioneuvostolle annettavasta lausunnosta.

Lisäksi maakuntahallitus päättää, että Keski-Pohjanmaan liiton virasto voi toimia Keski-Pohjanmaan itsehallintoalueen valmistelevien kokousten ja neuvottelujen kokoonkutsujana.

Maakuntahallitus 12/2015

17.12.2015/§ 114

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016/§ 2

Päätös:

Hallitus kävi lähetekeskustelun. Lopullinen lausunto annetaan hallituksen kokouksessa 9.2.2016.

Itsehallintoalueen valmistelevien kokousten ja neuvottelujen kokoonkutsujasta päätetään myöhemmin.

- - -

Maakuntahallitus 17.12.2015 § 2

Edellisen maakuntahallituksen kokouksen jälkeen ministeriöt ovat antaneet selvityksensä valtiovarainministeriölle ja STM:lle sekä selvityshenkilö Lauri Tarastille. Kaikki aineistot ovat nähtävillä sivustolla www.alueuudistus.fi.

Keski-Pohjanmaan liiton lopullisen lausunnon valmistelussa otetaan huomioon seuraavat valmistelun jatkovaiheet ja näkökulmat:

1. Selvityshenkilö Lauri Tarasti julkistaa vireillä olevat esitykset 13.1.2015 pidettävässä tilaisuudessa, joka on nähtävissä verkkolähetystenä sivustolla www.alueuudistus.fi. Maakuntaliiton toimiston kokouhuoneessa on mahdollisuus seurata tilaisuutta. Maakuntajohtaja on paikalla Helsingissä julkistamistilaisuudessa ja myös samassa yhteydessä järjestettävässä kuulemistilaisuudessa.
2. Maakuntaliiton lausuntoehdotus valmistellaan yhteistyössä Keski-Pohjanmaan sotien valmisteluorganisaation (työvaliokunta ja ohjausryhmä) erityisesti sote-palveluja koskevilta osin. Keski-Pohjanmaan sotien työvaliokunnan kokouksessa 11.1.2016 on käsiteltyssä lausunnon 1-versio.
3. Keski-Pohjanmaan liiton lausunnossa painotetaan perustuslain näkökulmaa 18 itsehallintoalueen muodostamisessa ja itsehallintoalueiden välistä sopimuksellista yhteistyötä.

Maakuntajohtaja esitteli asiaa tarkemmin kokouksessa.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee tässä vaiheessa tiedoksi kokouksessa kohdittain esiteltävän lausuntoehdotuksen luonnoksen.

Päätös:

Hallitus keskusteli uudistuksesta sekä merkitsi tilanteen ja lausuntoehdotusluonnoksen tiedoksi. Hallitus valtuutti liiton viraston toimimaan Keski-Pohjanmaan itsehallintoalueen valmistelevien kokousten ja neuvottelujen kokoonkutsujana.

- - -

Hallituksen jäsen Sakari Typpö saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana, klo 16.25.

MYR sihteeristö 1/2016
Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2013 / § 10
14.1.2016 / § 3

3 § **ALUEELLISET INNOVAATIOT JA KOKEILUT/ ENNAKOIDUN
RAKENNEMUUTOKSEN SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA
KASVUVYÖHYKEHAKU**

Maakuntahallitus 14.1.2016 § 3

Alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen (AIKO) on yksi hallituksen syksyllä aloittamista aluekehittämistoimista. Hallituksen tavoitteena on turvata koko Suomen kilpailukyky, edistää kasvua ja **hyödyntää** maan eri osien **voimavaroja** ja osaamista. Alueiden elinkeinorakennetta vahvistetaan yritystoiminnan edellytyksiä ja alueiden uudistumiskykyä parantamalla.

Ennakoidun rakennemuutoksen (ERM) hallinta tarkoittaa elinkeinoja aktiivisesti uudistavaa toimintatapaa. Alueita kannustetaan omiin vahvuuksiin perustuvaan erikoistumiseen ja kokeiluihin. Keskeisessä roolissa ovat elinkeinon ja yritystoiminnan uudistuminen, kasvu ja kansainvälistyminen sekä työllisyyttä ja yritystoimintaa edistävät kokeilut.

Kasvusopimusten tavoitteena on elinkeinoelämän kasvun ja kilpailukykyyn vahvistaminen keskittymällä muutamiin strategisiin kehittämisen kärkiin. Parhaiden ehdotusten tehneiden kaupunkien kanssa tehdään alkuvuodesta 2016 kasvusopimukset. Pääkaupunkiseudun kanssa solmitaan kasvusopimus osana metropolipolitiikkaa.

Kasvuvyöhykkeiden kehittäminen on uusi aluekehittämisen työkalu. Valtakunnallisesti merkittävien kasvuvyöhykkeiden tavoitteena on lisätä liiketoimintaa, saada työvoima liikkeelle ja sujuvoittaa työssäkäyntiä yli kuntarajojen. Kasvuvyöhykkeet haastetaan kilpailuun, jossa valitaan 1–2 parasta, joiden kanssa valtio solmii strategisen sopimuksen vyöhykkeiden kehittämiseksi.

Kaupunkien, kasvuvyöhykkeiden ja teemakohtaisten kaupunkiverkostojen yhteistyösopimusten tiiviit hakemukset tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle **29.1.2016** mennessä. Ennakoidun rakennemuutoksen suunnitelma (varautumissuunnitelma) päivitettyinä osaksi maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelmaa tulee toimittaa työ- ja elinkeinoministeriölle **29.2.2016** mennessä.

Varautumissuunnitelman laadinta Keski-Pohjanmaalla

Keski-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt varautumissuunnitelmaan liittyvän valmistelutyön. Liitto järjestää toimeenpanosuunnitelmatyön päivittämiseen/ennakoivan rakennemuutoksen varautumissuunnitelman laatimiseen liittyvän seminaarilaisuuden keskiviikkona 27.1.2016 (kesto 9-12).

MYR sihteeristö 1/2016
Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2013 / § 10
14.1.2016 / § 3

Alustava varautumissuunnitelman valmistelu-/käsittelyaikataulu:

7.1.2016 -22.1.2016: varautumissuunnitelman kirjoitustyö

13.1.2016: alustava kutsu tilaisuudesta sidosryhmille

20.1.2016: *Varsinainen kutsu sidosryhmille*

22.1.2016: Luonnos kommenteille työryhmille

27.1.2016 klo 9-12: SEMINAARI

28.1.2016 – 3.2.2016: varautumissuunnitelman täydentäminen
seminaarin tuloksien sekä kommenttien pohjalta

10.2.2016: sihteeristön käsittely

22.2.2016: Maakuntahallituksen käsittely

25.2.2016: MYR käsittely

29.2.2016: *toimittaminen TEMiin*

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee asian valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös:

Hallitus merkitsi tilanteen tiedoksi.

- - -

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016/§ 4

4 § KEVÄÄN KOKOUSAIKATAULUT JA AJANKOHTAISET ASIAT

Maakuntahallitus 14.1.2015 § 4

Maakuntaliiton ja maakuntahallitukseen toimintaan liittyviä kevään kokous- ja tapahtuma-aikatauluja:

14.1.	Sihteeristö
14.1.	Maakuntahallitus ja maakuntavaltuusto
8.2.	YTA-alueen maakuntien kokous, Vaasa
9.2.	Maakuntahallitus
5.2.	P-S koordinaatiotyöryhmä
10.2.	Sihteeristö
18.2.	P-S viestintäverkosto
22.2.	Maakuntahallitus
25.2.	MYR
2.3.	Helsingin Keskipohjalaiset ry:n seminaari
3.3.	Sihteeristö
14.3.	Maakuntahallitus
5.4.	Sihteeristö
7.4.	Kuntaliiton maakuntatilaisuus, Kokkola
11.4.	Maakuntahallitus
28.4.	MYR
28.4.	Maakuntavaltuusto
9.5.	Maakuntahallitus
18.-19.5.	Seurantakomitea (EAKR, ESR), Pohjois-Suomessa
26.5.	Sihteeristö
13.6.	Maakuntahallitus
30.-31.8.	Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokous, Kokkola

Itsehallinto- ja sote-uudistukseen liittyen kevätkaudella 2016 tullaan järjestämään useita muita tilaisuuksia, joista tiedotetaan erikseen.

Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokousta varten on asetettu valmistelutoimikunta.

Maakuntajohtaja esittelee kokouksessa muut ajankohtaiset asiat.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus merkitsee kokousaikataulut ja ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Päätös:

Hallitus merkitsi kokousaikataulun ja ajankohtaiset asiat tiedoksi.

- - -

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksen hakukiellot

Kieltojen perusteet

Päätöksistä jotka koskevat vain valmistelua ja täytäntöönpanoa, ei saa tehdä kuntalain 91 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Pykälät 1-4

Päätöksistä joista voidaan tehdä kuntalain 89 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintolainkäyttö 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Oikaisuvaatimusohjeet

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Keski-Pohjanmaan liitto

Maakuntahallitus

Rantakatu 14

67100 KOKKOLA

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Maakuntahallitus 1/2016

14.1.2016

Valitusosoitus

Valitusviranomainen ja valitusaika

Päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asiainosainen sekä kunnan jäsen.

Pykälät

Valitusviranomainen:

Vaasan hallinto-oikeus

PL 204 65101 VAASA

Valitusaika 30 päivää. Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon haetaan muutosta miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi muutוסvaatimuksen perusteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai muun valituskirjelmän laatijan nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoituksen valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä tarvittaessa valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.